

Муниципальное общеобразовательное учреждение
«Кастахтинская основная общеобразовательная школа»

РАССМОТРЕНО
Методический совет
МОУ «Кастахтинская
ООШ»

Протокол № 1
От « 03 » августа 2013г

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора
по УВР МОУ «Кастахтинская
ООШ»

Мещ Муромова Т.И.
ФИО
« 03 » августа 2013г

УТВЕРЖДАЮ
Директор МОУ
«Кастахтинская ООШ»

Мещ Муромова Т.И.
ФИО
Приказ № 40
от « 05 » августа 2013г



Рабочая программа

по алтайской литературе
для 6 класса
уровень: общеобразовательный

Учитель: Добровольская Наталья Николаевна
Квалификационная категория б.к.к.
Рабочая программа составлена на основе примерной
государственной
программы по алтайской литературе V-XI классы
(З.С.Казагачева, Н.М.Киндикова, Горно-Алтайск, 2005г.)

2013г.

Муниципальное общеобразовательное учреждение
«Кастахтинская основная общеобразовательная школа»

РАССМОТРЕНО
Методический совет
МОУ «Кастахтинская
ООШ»

Протокол № _____
От «_____» _____ 2013г

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора
по УВР МОУ «Кастахтинская
ООШ»

_____/_____
ФИО
«_____» _____ 2013г

УТВЕРЖДАЮ
Директор МОУ
«Кастахтинская ООШ»

_____/_____
ФИО
Приказ № _____
от «_____» _____ 2013г

Рабочая программа

по алтайской литературе
для 6 класса
уровень: общеобразовательный

Учитель: Добровольская Наталья Николаевна

Квалификационная категория _б.к.к. _____

Рабочая программа составлена на основе примерной
государственной
программы по алтайской литературе V-XI классы
(З.С.Казагачева, Н.М.Киндикова, Горно-Алтайск, 2005г.)

Жартамал бичик

Алтай литератураны школдо уренеринин программалары эки болуктен турган: класстар сайын уренетен чумдемелдердин жартамалы ла кычыратан тексттердин тисмези. Кажы ла класста нени билери ле неге таскадары деген некелтелер берилет.

Јанжыккан аайынча программа эки болуктен турат: чумдемелле таныжары (5-8 класстарда) ла Алтай литературанын озуп келген јолын уренери (9-11 класстарда).

Оос поэзиянын жанрлары 5-7 класстар сайын улелген.. Темдектезе, табышкак ла чорчок деген жанрларды 5 класста уренип турган болзо, кожон ло алкаштын анылуларын 6 класста, соојын ла кеп куучынды 7 класста коруп јат, 9 класста дезе бу билгирлерди бириктире ле теорияла колбой уренер.

Јебрен турк литература керегинде бу класстарда јук ле таныштыру јетирулер берилет. Оскорто айтса, фольклорды ээчиде 6-8-чи чактарда таш бичик болгон деп, уренчиктер билип алар учурлу. 9 класста тексттериле таныжып, бойнын шуултелерин айдар.

Алтай бичиичилердин чумдемелдери ээчий-деечий тургузылган: М.В. Чевалковтон ала эмдиги бичиичилердин чумдемелдерине јетире. Алдында чумдемелдерди анылу темаларга болийтен. Эмди уренчиктердин сезимин ойгозори, сурлу соско, сур-кеберге ајару эдери учурлу.

«Оско калыктардын литературазы» деген бажалыкта карындаштыклитературадан, ол тоодо Сибирьде јаткан калыктардын литературазынан ла телекейлик классикадан, алтай тилге кочурилген чумдемелдер кирет. 6 класста литературада јурумди сур-кебер ажыра коргускенине ајару эдилет.

Уренчиктер литературалык чорчок деген ондомолло 5 класста таныжар. Бу ок жанрды теренжиде 6 класста уренер. Танынан кычыарын уредучи ле уренчик бойынын кууниле солып та турар аргалу. Анайда ок 5-8 класстарда эске уренетенин база бойы талдап темдектеер.

Алтай школдордо литератураны уренеринин тос амадузы- чумдемелдин учурында, салынган когус- энчиле таныжары. Литературанын урокторында уренчиктер кычырарга темигип јат, ол ок ойдо кычырарыла јилбиркеп, танынан кычырарына белетенет.

Фольклорло танышканы- ол элден озо торол тилдин јаражын сезери, сур-кеберлердин байлыгыла оморкооры, чумдемелде јажынган шуултени ондооры. Литературалык чумдемелде дезе кееркедим шуулте айдылат. Чумдемелди јаныс ла ондоп алар эмес, ол аайынча бойынын шуултезин ачык- јарык айдары, јарашты когусле сезип, сезимјини теринжидери ле байыдары учурлу.

Литературанын урогында Кижиле Сос тос ајаруда болгонын чокымдап, текстти ширтеп, кееркедим состин ийдезине, сур- кеберлердин јажыдына, ойгорлык шуултенин учурына анылу ајару эдер.

5-8 класстарда уренчиктер коп сабазында кычырып ла кычырынып, текстле иштеп, чумдемелдин учуры аайынча танынан куучын тургузып јат. Тос ајаруны унле анылап кычырарына, эске уренерине, чумдемелдин тургузылганына ла эрмек- куучыннын турган аайына эдер. Анчада ла эки кижинин куучындашканын, геройдын танынан айдынганын, онын кунукканын ла суунгенин унле анылап коргузери учурлу.

Уренчиктердин алтай литературала планируемый једимдери.

Предметный једимдер	Метапредметный једимдер	Личностный једимдер
<p>1.Бичиичилердин кыска биографиязын ла произведениелерин билери, кычырганын кыскарта куучындап берери.</p> <p>2. Програмада берилген литературанын теориязын аайлары ла билери (эпитет, тундештиру, олицетворение, сур-кеберлер, метафора, сатира, литературный чорчок).</p> <p>3. Текстти унле анылап кычырары.</p> <p>4. Берилген текстке, суракка кыска куучын тургузарга уренип алары.</p> <p>5. улгердин учурын јартап берери.</p> <p>6. Чумдемелдин кееркедим кемин ле улгердин анылу темдектерин (маадак, јолдык куулт, уйгаштыру ла о.о.).</p> <p>7. Торол литератураны оско калыктардын литературазыла тундештирери, кочурме иш ажыра.</p>	<p>Регулятивный:</p> <p>1. Уредучинин болужыла уроктын амадузын тургузар.</p> <p>2. Уренген текст аайынча бойынын сана-шуултезин айдарга таскадар.</p> <p>3. Уредучинин тургускан амадузын будурип билери.</p> <p>4. Бойы эмезе нокорлори будурип јаткан эдилгени јартап айдып билери.</p> <p>Познавательный:</p> <p>1. Уренген чумдемелдин кажы бир узуги геройдын кылык-јаныла, чумдемелдин тос шуултезиле колбулу болгонын билери.</p> <p>2. Тос геройдын кылык-јанын јартап, онын текши ле јанынын учурын ылгаштырарын билери.</p> <p>3. Башка-башка чумдемелдин учуры аайынча танынан куучын тургузары</p> <p>4. Текст аайынча берилген сурактарга кару берери.</p>	<p>1. Торол литератураны билери – кажы ла кижинин агару кереги деп, уренчиктер ондоп алар учурлу.</p> <p>2. Кычырганын ондоп, бойынын туп шуултезин кыскарта айдар.</p> <p>3. Улустын куун-санаазын ондоп, оморды килеп, болужар куунду болоры.</p> <p>4. Торолин, алтай литературазын, культуразын, јандаган јанын суури, туукизин тооры.</p> <p>5. Алтай литератураны кычыраарга јилбиркеер.</p>

<p>8. Чумдемелдин будумиле колбулу ондомолдорды (тема, тос шуулте, тургузылганы (композиция), геройлор ло учуралдардын колбузын) билери.</p> <p>9. Чумдемелдин туукилик керектериле колбулу болгонын, онын темазын ла ондо тургузылган сурагын, анайда ок автордын журумиле колбузын билери.</p>	<p>Коммуникативный:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бойынын сана-шуултезин айдып ла бичип билер. 2. Тексттин тос шуултезин, темазын, автордын куун-санаазын ондооры. 3. Јарт-чокым, кодурунилу кычырары, кычырганын куучындап билери. 4. Бичикле тузаланып, созликле, темей литературала иштеп билери. 5. Башка-башка будумду сочинение бичири, бойынын куунин чыгара айдары. 	
--	---	--

Торол литератураны балдар јилбиркеп урензин деп, алтай литературанын урокторында башка-башка эп-аргалар (коммуникативный, интегрированный, дифференцированный, коргузу) кеберлер (формы) (ойын о.о.) компьютерный технологиялар тузаланар.

Уренер предметтин болуги (содержание учебного предмета)

№	Темалар ла разделдер	Канча час
1	Калыктын чумду созинен	7
2	Алкыш сос	1
3	Калыктын кожоны	1
4	Кеп куучын	1
5	Кай чорчок. «Когутей»	4
6	Јебрен турк литературадан	1
7	Билге-Каганнын јуучыл јолы керегинде сос	1
8	Алтай литературадан	54
9	М.В. Чевалков. Алтайдын андары	1
10	Г.И. Чорос-Гуркин. Кара-Кол»	3
11	М.В. Мундус-Эдоков. Јайгы энир.	1
12	П.В. Кучияк. Темир ат.	4
13	Уренгенин катап корори	1
14	Ч.А. Чунижеков Тулкинек ле Сыгырган	2
15	А.Ф. Саруева. Туулар чечектеринин кожоны.	1

16	С.С. Суразаков. Кайчы.	1
17	И.В. Шодоев. Ирбизек.	3
18	А.О. Адаров. Кара суу	1
19	Л.В. Кокышев. Туулардан келген балдар.	5
20	Уренгенин катап корори	1
21	Э.М. Палкин. Алтай	1
22	Э.М. Палкин. Кару јерим	2
23	Б.У. Укачин. Ак уй мооройт.	1
24	Ш.П. Шатинов. Эрјине (повестьтин узуги)	5
25	А.Я. Ередеев. Солоны.	1
26	А.Я. Ередеев. Ээрлу ат.	2
27	В.Т. Саамыков. Таадаларыска керес сос.	1
28	В.Т. Саамыков. Кышкы аркада	1
29	К.Ч. Толосов. Таныбаган	2
30	К.Ч. Толосов. Эненин кару балдары.	3
31	Уренгенин катап корори	1
32	Б.К. Суркашев. Эненин эрке состори.	2
33	Ј.Б. Каинчин. Ай эски тун.	3
34	Б.Я. Бедюров. Мындый кейди мен...	1
35	С.К. Манитов. Элик.	4
36	Оско калыктардын литературазынан	8
37	С. Тока. Араттын сози.	4
38	В. Шукшин. Борулер	3
39	Уренгенин катап корори	1
	итого	70

Уреду – тематический план

№	Темалар ла разделдар	Канча час	Танынан кычыраы	Тил темиктирер иштер
1	Калыктын чумду созинен	7		
2	Алкыш сос	1		
3	Калыктын кожоны	1		
4	Кеп куучын	1		
5	Кай чорчок. «Когутей»	4		
6	Јебрен турк литературадан	1		
7	Билге-Каганнын јуучыл јолы керегинде сос	1		
8	Алтай литературадан	54		
9	М.В. Чевалков. Алтайдын андары	1	Уткаа состор	
10	Г.И. Чорос-Гуркин. Кара-Кол»	3		Јурукла сочинение јурамал

				бичири
11	М.В. Мундус-Эдоков. Жайгы энир.	1	«Эр» деп улгер	
12	П.В. Кучияк. Темир ат	4	«Кадын»	
13	Уренгенин катап корори	1		
14	Ч.А. Чунжеков Тулкинек ле Сыгырган	2		
15	А.Ф. Саруева. Туулар чечектеринин кожоны.	1		
16	С.С. Суразаков. Кайчы.	1		
17	И.В. Шодоев. Ирбизек.	3		
18	А.О. Адаров. Кара суу	1		
19	Л.В. Кокышев. Туулардан келген балдар.	5	Повестьти толо кычырар	
20		1		
21	Э.М. Палкин. Алтай	1		
22	Э.М. Палкин. Кару јерим	2		Улгер чумдеп тургузаары
23	Б.У. Укачин. Ак уй мооройт.	1		
24	Ш.П. Шатинов. Эрјине (повестьтин узуги)	5	Повестьти толо кычырар	Сочинение бичири
25	А.Я. Ередеев. Солоны.	1		
26	А.Я. Ередеев. Ээрлу ат.	2		
27	В.Т. Саамыков. Таадаларыска керес сос.	1		
28	В.Т. Саамыков. Кышкы аркада	1		
29	К.Ч. Толосов. Таныбаган	2		
30	К.Ч. Толосов. Эненин кару балдары.	3		
31	Уренгенин катап корори	1		
32	Б.К. Суркашев. Эненин эрке состори.	2		
33	Ј.Б. Каинчин. Ай эски тун.	3		
34	Б.Я. Бедюров. Мындыј кейди мен...	1		
35	С.К. Манитов. Элик.	4		Проект тургузаары
36	Оско калыктардын литературазынан	8		
37	С. Тока. Араттын сози.	4		
38	В. Шукшин. Борулер	3		
39	Уренгенин катап корори	1	Д. Лондоннын куучындарынан талдап кычырар	
	итого	70		

Нормативная база преподавания предмета

Рабочая программа по алтайской литературе составлена на основании следующих нормативно-правовых документов:

1. Федерального компонента государственного стандарта (основного общего образования) по алтайской литературе, утвержденного приказом Минобрнауки России от 05.03.2004г №1089
2. Законом Российской Федерации «Об образовании» (статья 7)
3. Регионального базисного учебного плана общеобразовательных учреждений от 05.08. 2011г №1078
4. Учебного плана МОУ «Кастахтинская оош» на 2013-2014 учебный год от 10.08.2013г. № 115 Р
5. Примерной (авторской) программы (основного общего образования) по алтайской литературе V-IX классы (Казагачева З.С., Киндикова Н.М., Горно-Алтайск, 2005)

Алтай литературала уредучи тузаланар бичиктер.

1. Алтай литературанын программалары (5-11 класстар). Казагачева З.С., Киндикова Н.М., Горно-Алтайск, 2005.
2. Алтай литература 5 класстын уреду бичик-хрестоматиязы. Казагачева З.С., Демчинова М.А., Горно-Алтайск, 2009.
3. Алтай литература 6 класс. Чочкина М.П., Горно-Алтайск, 2002.
4. Садалова Т.М. Алтай литература 9-чы класстын хрестоматиязынын «Алтай албатынын оос чумделгези» деп болуктин методикалык жартамалы., Горн-Алтайск, 2001.
5. Самаев Г.П. Алтай калыктын туукизи. Министерство образования, науки и молодежной политики РА, 2004.
6. Суразаков С.С. Алтай литература. Горно-Алтайск, 1995.
7. Киндикова Н.М. Алтай литератураны уренери (9-11 класстар). Горно-Алтайск, 1995.
8. Киндикова Н.М. Алтай литература. Горно-Алтайск, 1998.
9. Каташ С.С., Киндикова Н.М. Алтай литература керегинде санаалар. Алтай республиканын «Уч-Сумер» бичик чыгартузы, 1992.
10. Киндикова Н.М. Эмдиги алтай лириканын кееркедими. Горно-Алтайск, 1994.
11. Киндикова Н.М. Ч.А. Чунижековтын чумделгезине учурлалган бичимелдер.
12. Шутина Т.К. Л.В. Кокышев школдо. Министерство образования, науки и молодежной политики РА, 2006.
13. Ямаева Е.Е. Шинжин И.Б. Алтай кеп-куучындар. «Ак-Чечек» - Горно-Алтайск, 1994

6-чы класста нени билип алары ла неге таскадары

Уренчиктер нени билер учурлу:

- чумдемелдин текстин јакшы билери;
- уренген чумдемелдин сэжедин ле геройлорын, оlorдын колбузын;
- ар-буткеннин јурамалы, гипербола деп ондомолдордын анылу темдектери.

Уренчиктерди неге таскадар:

- чумдемелдин геройынын эткен керектерине тайанып, ого јартамал берерине;
- тексттен автордын тuzаланган эп-аргаларын (Эпитет, тундештиру, гипербола ла о.о.) таап, оlorдын учурын јартаарына;
- геройдын тыш-кеберин јураган ла ар-буткеннин јурамалын коргускен јерлерди табарына;
- чумдемелдин темазын ла тос шуултезин јартаарына;
- кееркедим ле уреду тексттерди чын, јарт, унле анылап ла турген кычырарына;
- јаан эмес эпикалык чумдемелди эмезе онын узуктерин толо, кыскарта, талдап, геройлорды кубултып куучындаарына эмезе бичиирине;
- оос куучынга план тургузарына;
- куучынга чумдемел керегинде бойынын куунин оосло айдарына;
- танынан кычырган чумдемел керегинде бойынын санаа-шуултезин айдарына.